

SCIENCE
PROBLEMS.UZ

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

**Ijtimoiy-gumanitar
fanlarning dolzarb
muammolari**

5-son (4-jild)

2024

SCIENCEPROBLEMS.UZ

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

№ 5 (4) - 2024

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО-
ГУМАНИТАРНЫХ НАУК**

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

ТОШКЕНТ-2024

БОШ МУҲАРРИР:

Исанова Феруза Тулқиновна

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

07.00.00-ТАРИХ ФАНЛАРИ:

Юлдашев Анвар Эргашевич – тарих фанлари доктори, сиёсий фанлар номзоди, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Мавланов Уктам Махмасабирович – тарих фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Хазраткулов Абдор – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети.

Турсунов Равшан Нормуратович – тарих фанлари доктори, Ўзбекистон Миллий Университети;

Холикулов Ахмаджон Боймаҳамматович – тарих фанлари доктори, Ўзбекистон Миллий Университети;

Габриэльян Софья Ивановна – тарих фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон Миллий Университети.

08.00.00-ИҚТИСОДИЁТ ФАНЛАРИ:

Карлибаева Рая Хожабаевна – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Насирходжаева Дилафруз Сабитхановна – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Остонокулов Азамат Абдукаримович – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Тошкент молия институти;

Арабов Нурали Уралович – иқтисодиёт фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Худойқулов Садирдин Каримович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Азизов Шерзод Ўктамович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Божхона институти;

Ҳожаев Азизхон Саидалоҳонович – иқтисодиёт фанлари доктори, доцент, Фарғона политехника институти

Холов Актам Хатамович – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Шадиева Дилдора Хамидовна – иқтисодиёт фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент в.б, Тошкент молия институти;

Шакарров Қулмат Аширович – иқтисодиёт фанлари номзоди, доцент, Тошкент ахборот технологиялари университети

09.00.00-ФАЛСАФА ФАНЛАРИ:

Ҳакимов Назар Ҳакимович – фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Яхшиликков Жўрабой – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Ғайбуллаев Отабек Мухаммадиевич – фалсафа фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Саидова Камола Усканбаевна – фалсафа фанлари доктори, “Tashkent International University of Education” халқаро университети;

Ҳошимхонов Мўмин – фалсафа фанлари доктори, доцент, Жиззах педагогика институти;

Ўроқова Ойсулув Жамолиддиновна – фалсафа фанлари доктори, доцент, Андижон давлат тиббиёт институти, Ижтимоий-гуманитар фанлар кафедраси мудир;

Носирходжаева Гулнора Абдукаҳхаровна – фалсафа фанлари номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Турдиев Бехруз Собирович – фалсафа фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), доцент, Бухоро давлат университети.

10.00.00-ФИЛОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Ахмедов Ойбек Сапорбаевич – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Кўчимов Шухрат Норқизилович – филология фанлари доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳасанов Шавкат Аҳадович – филология фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат университети;

Бахронова Дилрабо Келдиёровна – филология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Мирсанов Ғайбулло Қулмуродович – филология фанлари доктори, профессор, Самарқанд давлат чет тиллар институти;

Салахутдинова Мушарраф Исамутдиновна – филология фанлари номзоди, доцент, Самарқанд давлат университети;

Кучкаров Раҳман Урманович – филология фанлари номзоди, доцент в/б, Тошкент давлат юридик университети;

Юнусов Мансур Абдуллаевич – филология фанлари номзоди, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Саидов Улугбек Арипович – филология фанлари номзоди, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси.

12.00.00-ЮРИДИК ФАНЛАР:

Ахмедшаева Мавлюда Ахатовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Мухитдинова Фирюза Абдурашидовна – юридик фанлар доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Эсанова Замира Нормуратовна – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган юрист, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳамроқулов Баҳодир Мамашарифович – юридик фанлар доктори, профессор в.б., Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети;

Зулфиқоров Шерзод Хуррамович – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Жамоат хавфсизлиги университети;

Хайитов Хушвақт Сапарбаевич – юридик фанлар доктори, профессор, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Асадов Шавкат Ғайбуллаевич – юридик фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат бошқаруви академияси;

Утемуратов Махмут Ажимуратович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Сайдуллаев Шахзод Алиханович – юридик фанлар номзоди, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ҳакимов Комил Бахтиярович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Юсупов Сардорбек Баходирович – юридик фанлар доктори, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Амиров Зафар Актамович – юридик фанлар бўйича фалсафа доктори (PhD), Ўзбекистон Республикаси Судьялар олий кенгаши ҳузуридаги Судьялар олий мактаби;

Жўраев Шерзод Юлдашевич – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Бабаджанов Атабек Давронбекович – юридик фанлар номзоди, доцент, Тошкент давлат юридик университети;

Раҳматов Элёр Жумабоевич – юридик фанлар номзоди, Тошкент давлат юридик университети;

13.00.00-ПЕДАГОГИКА ФАНЛАРИ:

Хашимова Дильдархон Уринбоевна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат юридик университети;

Ибрагимова Гулнора Хавазматовна – педагогика фанлари доктори, профессор, Тошкент давлат иқтисодиёт университети;

Закирова Феруза Махмудовна – педагогика фанлари доктори, Тошкент ахборот технологиялари университети ҳузуридаги педагогик кадрларни қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тармоқ маркази;

Қаюмова Насиба Ашуровна – педагогика фанлари доктори, профессор, Қарши давлат университети;

Тайланова Шохидат Зайниевна – педагогика фанлари доктори, доцент;

Жуманиёзова Муҳайё Тожиевна – педагогика фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Ибрахимов Санжар Урунбаевич – педагогика фанлари доктори, Иқтисодиёт ва педагогика университети;

Жавлиева Шахноза Баходировна – педагогика фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), Самарқанд давлат университети;

Бобомуротова Латофат Элмуродовна – педагогика фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD), Самарқанд давлат университети.

19.00.00-ПСИХОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Каримова Василя Маманосировна – психология фанлари доктори, профессор, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Ҳайитов Ойбек Эшбоевич – Жисмоний тарбия ва спорт бўйича мутахассисларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш институти, психология фанлари доктори, профессор

Умарова Навбахор Шокировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети, Амалий психология кафедраси мудири;

Атабаева Наргис Батировна – психология фанлари доктори, доцент, Низомий номидаги Тошкент давлат педагогика университети;

Шамшетова Анжим Караматдиновна – психология фанлари доктори, доцент, Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети;

Қодиров Обид Сафарович – психология фанлари доктори (PhD), Самарканд вилоят ИИБ Тиббиёт бўлими психологик хизмат бошлиғи.

Содиқова Шоҳида Мархабоевна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон халқаро ислом академияси.

22.00.00-СОЦИОЛОГИЯ ФАНЛАРИ:

Латипова Нодира Мухтаржановна – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири;

Сеитов Азамат Пўлатович – социология фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон миллий университети;

23.00.00-СИЁСИЙ ФАНЛАР

Назаров Насриддин Атақулович – сиёсий фанлар доктори, фалсафа фанлари доктори, профессор, Тошкент архитектура қурилиш институти;

Бўтаев Усмонжон Хайруллаевич – сиёсий фанлар доктори, доцент, Ўзбекистон миллий университети кафедра мудири.

ОАК Рўйхати

Мазкур журнал Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Олий аттестация комиссияси Раёсатининг 2022 йил 30 ноябрдаги 327/5-сон қарори билан тарих, иқтисодиёт, фалсафа, филология, юридик ва педагогика фанлари бўйича илмий даражалар бўйича диссертациялар асосий натижаларини чоп этиш тавсия этилган илмий нашрлар рўйхатига киритилган.

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари” электрон журнали 2020 йил 6 август куни 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.

Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” масъулияти чекланган жамияти

Таҳририят манзили:

100070. Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил: scienceproblems.uz@gmail.com

Боғланиш учун телефонлар:

(99) 602-09-84 (telegram).

MUNDARIJA

07.00.00 – TARIX FANLARI

<i>Ismoilov Ubaydulla Mamat o'g'li</i> OHANGARON VODIYSI AHOLISINING QADIMGI VA O'RTA ASRLAR DAVRI MAFKURAVIY DUNIYO (SUYURLITEPA YODGORLIGIDAN TOPILGAN MODDIY MANBALAR ASOSIDA)	16-26
<i>Elmuratov, Bahodir Abdugapporovich</i> KALTAMINOR MADANIYATINING GENEZISI MASALALARI	27-33
<i>Nafiddinova, Xosiyat Ravshanovna</i> OILAVIY MAROSIMLAR VA ULARNING TARIXIY ADABIYOTLARDA YORITILISHI	34-37
<i>Eshmo'minov, Ozodbek Ziyodulla o'g'li</i> DEMOGRAFIK JARAYONLARNING BORISHI: SURXON VOHASI MISOLIDA (1925-1946 YY.)	38-41
<i>Akobirov, Mirjalol Ximmatovich</i> SULTON JALOLIDDIN MANGUBERDINING YAQIN SHARQ VA KICHIK OSIYO DAVLATLARI BILAN DIPLOMATIK ALOQALARI	42-46
<i>Маматалиева Сурайё Бобомуратовна</i> ШИША ВА ШИШАСОЗЛИК ТАРИХШУНОСЛИГИ	47-52
<i>Далакъян, Жанна Сейрановна</i> АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ДУХОВНО-НРАВСТВЕННОЙ КУЛЬТУРЫ МОЛОДЕЖИ ВОЗМОЖНЫЕ ПУТИ РЕШЕНИЯ	53-56

08.00.00 – IQTISODIYOT FANLARI

<i>Эргашев, Рахматулла Хидирович, Узақов, Жамшид Норбоевич</i> ЗИЁРАТ ТУРИЗМ ТАРМОҒИНИНГ ИҚТИСОДИЙ ВА ИЖТИМОЙ САМАРАДОРЛИГИНИ ОШИРИШ ЙЎЛЛАРИ	57-62
<i>Очилов, Фарходжон Шавкатжон ўғли</i> БАҲОЛАНГАН МАЖБУРИЯТЛАР АУДИТИДА ИЧКИ НАЗОРАТ ТИЗИМИНИ ЎРГАНИШ ҲАМДА БАҲОЛАШ	63-71
<i>Raxmatov, Adxam Itolmasovich</i> TURIZM SOHASIDA MALAKALI KADRLAR TAYYORLASH VA BANDLIGINI TA'MINLASHNING XORIJIY MAMLAKATLAR MODELLARI TAHLILI	72-80
<i>Murodova, Nargiza Utkirovna</i> BARQAROR TURIZM MARKETING STRATEGIYASI SIFATIDA	81-85
<i>Мадаминов, Инъомжон Озодович</i> КОРХОНАЛАР ИНВЕСТИЦИОН ВА ИННОВАЦИОН ФАОЛЛИГИНИ ТАЪМИНЛАШДА СОЛИҚЛАРНИНГ ЎРНИ	86-93
<i>Abdusalomov, Jaxongir O'ktam o'g'li</i> TIJORAT BANKLARIDA JISMONIY SHAXSLAR KREDITLARINI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	94-101
<i>Кулибоев, Азамат Шоназарович</i> ДАВЛАТ ТИББИЁТ ТАШКИЛОТЛАРИДА МОЛИЯВИЙ АКТИВЛАР ҲИСОБИ ВА НАЗОРАТИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ	102-111

Мараимова, Умида Исмаилжановна

КОРХОНА БОШҚАРУВИ АМАЛИЁТИДА МАРКЕТИНГ ДАСТУРЛАРИНИ АМАЛ ҚИЛИШИГА
БАҒИШЛАНГАН КОНЦЕПЦИЯЛАР 112-120

Askarova Sevvara Baxtiyorovna

RAQAMLI IQTISODIYOT DAVRIDA BIZNES VA TADBIRKORLIKNING AHAMIYATI 121-125

09.00.00 – FALSAFA FANLARI

Ўроқова Ойсулув Жамолiddиновна

ИЛК ЎРТА АСРЛАР ШАРҚ САНЪАТИДА РОМАНТИК ЙЎНАЛИШНИНГ ЭСТЕТИК
АСОСЛАРИ 126-133

Rizaev, Nodir Sobirovich

XX ASR BOSHLARIDA BUHORO JADIDLARINING IJTIMOYI- SIYOSIY QARASHLARI..... 134-138

Шукруллаева Гулчеҳра Насруллаевна

ЖАЗО ГЕНЕЗИСИДАГИ АХЛОҚИЙ МУҲИТ ЖАРАЁНИНИ КОНЦЕПТУАЛ ТАДБИҚ
ЭТИШНИНГ ФАЛСАФИЙ МАСАЛАЛАРИ 139-144

Shokirov Tohirjon Nurmatmatovich

MADANIYAT VA SAN'AT FALSAFASINING VAHS MAVZULARI 145-149

Ulug'murodov Elyor Saydulloevich

GNOSEOLOGIYADA TASAVVUFIIY TAJRIBANI O'RNI VA AHAMIYATI 150-154

Ganiev Sherxon Meytanboevich

HOZIRGI DAVR FANI VA FALSAFASIDA MADANIY VA MA'NAVIY-AXLOQIY TANLOVNI
NAMOYON BO'LISH SHAKLLARI 155-164

10.00.00 – FILOLOGIYA FANLARI

Daliev Madina Xabibullaevna, Kristian Kapone, Satibaldiyeva Nigora Alimqul qizi

TERMINOLOGIYADA TERMIN VA UNGA TENG BO'LGAN TUSHUNCHALARNING
TADQIQI 165-178

Chorieva Iroda Kurbonboevna

TARKIBIDA TIBBIYOT XODIMLARI NOMLARI BO'LGAN INGLIZ VA O'ZBEK MAQOLLARINING
TURLI HUSUSIYATIGA KO'RA TASNIFI 179-183

Sharipov, Abdulaziz Akmalovich

GID-TARJIMONLAR NUTQINING O'RGANILISH ASPEKTLARI 184-188

Urinova Tursunoy Urin kizi

LIBOS DIZAYNI VA MODASINING SHAKLLANISH VA RIVOJLANISH DAVRLARI HAMDA
YO'LLARI 189-193

Норматова Шоира Умаровна, Абдурахманова Меҳрибон Дустмуродовна

ТИЛ ТАЪЛИМИДА БАДИИЙ АДАБИЁТ ЎҚИТИШ УСУЛЛАРИ 194-199

Eshniyazova Maysara Beknazarovna

«SIROJUL MUSLIMIN» VA «ARBA'IN» ASARLARIDA G'OYAVIY-BADIIY TAHLILI 200-208

Nazarov, Sardor Shamurodovich

INGLIZ VA O'ZBEK TILI SO'Z BIRIKMALARI STRUKTUR-SEMANTIK XUSUSIYATLARNING
QIYOSIY ASPEKTD A O'RGANILISHI 209-213

<i>Bazarbaeva Albina Mingaliyevna</i> RANG TURLARI VA ULARNI TAHLIL QILISH: SEMANTİK VA STILISTİK	214-218
<i>Бердиева, Зулфия Сафаровна</i> ИСПОЛЬЗОВАНИЕ АНТРОПОНИМОВ В НЕМЕЦКИХ СКАЗКАХ	219-223
<i>Адилова Дилором Кадировна</i> ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДАГИ ШЕЪРИЙ МАТНЛАРДА “АЁЛ” ШАХСИЙ ФАЗИЛАТЛАРИНИ ИФОДАЛОВЧИ СЎЗЛАРНИНГ СЕМАНТИК МАЙДОНИ ТАСВИРИ	224-230
<i>Хасанова Юлдуз Мухтор қизи</i> ШАРҚ ВА ҒАРБ ҲАЙВОНЛАР ҲАҚИДАГИ ЭРТАКЛАРИДА “АХЛОҚ” МОТИВИНИНГ БАДИИЙ КОНЦЕПТУАЛЛАШУВИ	231-236
<i>Олимова Хуршида Вайдиллаевна</i> ИНГЛИЗ ВА ЎЗБЕК ТИЛЛАРИДА ЛАҚАБЛАРНИНГ СТИЛИСТИК ИМКОНИАТЛАРИ	237-243
<i>Polvonniyozova Mahliyo O'ktamjon qizi</i> IKKINCHI TILNI EGALLASHDA AFFEKTIV OMILLARNING ROLI	244-247
<i>Normamatov Farrux Komiljon o'g'li</i> YAXSHILIK KONSEPTINING INGLIZ MILLIY MADANIYATIDAGI AHAMIYATI	248-253
<i>Yakubov Faxriddin</i> SAYLOVOLDI SIYOSIY DISKURSI XUSUSIYATLARI	254-259
<i>Bekmuratova Dilbar Xushmamatovna</i> TA'LIM TERMINOLOGIYASIDAGI ANTONIMIM: TAHLIL VA PEDAGOGIK AMALIYOT UCHUN MA'LUMOTLAR	260-264
<i>Sharofova Sevinch Jamoliddin qizi</i> OMON MATJON SHE'RIYATIDA ALLITERATSIYA	265-269
<i>Amonova Dilshoda Azamatovna</i> ERTAKLARNING BOLALAR ADABIYOTIDAGI O'RNI	270-276
<i>Tuxtayeva Dildora Zokirovna</i> INGLIZ VA O'ZBEK TILLARIDA INSON AQLIY QOBILIYATINI IFODALOVCHI FRAZEOLOGIK BIRLIKLARNING STILISTIK XUSUSIYATLARI	277-281
<i>Sattorova Nafisa Isomidinovna</i> O'YBEK IJODIDA BADIY KONSEPTNING VOQELANISHI	282-285
12.00.00 – YURIDIK FANLAR	
<i>Абдурахманова Нодирахон</i> ПРАВОВОЕ РЕГУЛИРОВАНИЕ ТЕХНОЛОГИЙ БЛОКЧЕЙН И СМАРТ-КОНТРАКТОВ (СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ)	286-290
<i>Турғунов Муроджон Турсунбоевич</i> “АВЕСТО”ДА КИШИЛАР ЎРТАСИДАГИ ЎЗАРО МУНОСАБАТЛАРИГА ВА ОДОБ-АХЛОҚҚА ҚАРШИ ЖИНОЯТЛАРНИНГ ИФОДАЛАНИШИ	291-298

<i>Султонов Мухсинжон Муқимович</i> АХБОРОТ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИБ ЎЗГАЛАРНИНГ МУЛКИНИ ТАЛОН-ТОРОЖ ҚИЛИШ ТУШУНЧАСИ	299-309
<i>Ходжиев Юнус Мухитдинович</i> АХБОРОТ ХАВФСИЗЛИГИНИ ҲУҚУҚИЙ ТАЪМИНЛАШНИНГ АЙРИМ МАСАЛАЛАРИ	310-315
<i>Makhmudova Khurmat Mukhtorovna</i> МЕХНАТ ҲУҚУҚИНИНГ КОНСТИТУТСИЯВИЙ АСОСЛАРИ ВА КАФОЛАТЛАРИ	316-330
<i>Nurullayev Shoxrux Shuxratillayevich</i> ҚУРИЛИШ СОҲАСИДА АТРОФ-МУҲИТНИ ҲУҚУҚИЙ МУҲОФАЗА ҚИЛИШДА РАҚАМЛАСHTIRISH VA ZAMONAVIY TENDENSIYALAR	331-337
<i>Otamirzayev Oybek Murodullo o'g'li</i> O'ZBEKISTONDA PLASTIK CHIQUINDILARDAN FOYDALANISHNI CHEKLASHNING HUQUQIY MASALALARI VA HORIJ TAJRIBASI	338-341
<i>Safarov Jamshid Ismoilovich</i> XALQARO HUQUQ DOKTRINASIDA SHARTNOMA MAJBURIYLIGIGA ROZILIKNI IFODALASH INSTITUTINING SHARTNOMANING HAQIQIY EMASLIGI, AMAL QILISHINI BEKOR QILISH, TUGATISH VA TO'XTATIB TURISHDA AHAMIYATI	342-349
<i>Шарипов Санжар Собирович, Бозоров Азимжон Ахатович</i> ОММАВИЙ ТАДБИРЛАРНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ВА ЎТКАЗИШ ВАҚТИДА ЖАМОАТ ТАРТИБИНИ САҚЛАШ ФАОЛИЯТИНИ БОШҚАРИШНИНГ МОҲИЯТИ, АҲАМИЯТИ ВА ЎЗИГА ХОС ХУСУСИЯТЛАРИ	350-357
<i>Normurodova Behro'za Xolmo'minovna</i> RAQAMLI OCHIQ MANBALAR VA ULARDAN RAQAMLI KRIMINALISTIKADA FOYDALANISH	358-366
<i>Неъматов Азизбек Ғолибжон ўғли</i> ДАСТЛАБКИ ТЕРГОВДА ЖИНОЯТЛАРНИНГ ОЛДИНИ ОЛИШ ВАЗИФАСИНИНГ МОҲИЯТИ ВА АҲАМИЯТЛАРИ	367-373
<i>Дадабоева Дилфуза Нурматовна</i> ТАДБИРКОРЛИК ФАОЛИЯТИДА НОДАВЛАТ НОТИЖОРАТ ТАШКИЛОТЛАРНИНГ ИШТИРОКИ АҲАМИЯТИ	374-378
<i>O'razbayev Laziz Shuhrat o'g'li</i> MUHIM RAQAMLI INFRATUZILMALARGA NISBATAN AMALGA OSHIRILADIGAN HUJUMLAR VA ULARNING OLDINI OLISH	379-383
13.00.00 – PEDAGOGIKA FANLARI	
<i>Xudoyberganov Doniyor Yangiboy o'g'li</i> BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARINING KOGNITIV KOMPETENTSIYASINI RIVOJLANTIRISHNING ZARURIYATI	384-388
<i>Hazratov Fazliddin Xikmatovich</i> OBYEKTGA YO'NALTIRILGAN DASTURLASH TILLARI ORQALI TALABALARNING KASBIY KOMPETENSIYASINI SHAKLLANTIRISH	389-393

<i>Khojamkulov Rasulbek Kurbon oqli</i> BO'LAJAK MUHANDISLARNI LOYIHALASH KOMPETENSIYALARINI KOMPYUTER GRAFIKASI YORDAMIDA RIVOJLANTIRISHNING AHAMIYATI	394-398
<i>Zakirova Zulhumor Zoirjonovna</i> МУСТАҚИЛ ТАЪЛИМ ОЛИШ ШАКЛИ СИФАТИДА ТАНҚИДИЙ ФИКРЛАШ ҚОБИЛИЯТИНИ ОШИРИШДА ЎҚИТУВЧИ САВОЛ ЖАВОБЛАРИНИ ЎРНИ	399-404
<i>Eshnazarov Murod Karimovich</i> BO'LAJAK O'QITUVCHILARNI GERMENEVTIK YONDASHUV ASOSIDA KASBIY FAOLIYATGA TAYYORLASHNI TAKOMILLASHTIRISH	405-410
<i>Mengliqulov Xayrulla Aliqulovich</i> TALABA QIZLARING SUZISH MALAKA VA KO'NIKMALARINI SHAKLLANTIRISHDA DIFFERENSIAL YONDASHUV	411-415
<i>Komilova Dildora Gulamjonovna</i> INGLIZ TILI O'QITISH BO'YICHA IQTISODIYOT TALABALARINING KASB-KOMMUNIKATIV KOMPETENSIYASINI RIVOJLANTIRISH	416-420
<i>Turdimurodov Dilmurod Yo'ldoshevich</i> SPORTCHILARNING BOKSDAGI TEXNIK HARAKATLARIGA MOSLASHISH REAKSIYALARI	421-426
<i>Abdullayev Dilshod Xamidullo o'g'li</i> BOLALARGA HARAKATLI O'YINLARNI O'RGATISH SHARTLARI VA USULLARI	427-432
<i>Axmedov Akmal Yusufovich</i> OLIY TA'LIM JARAYONIDA BO'LAJAK PSIXOLOGLARNI KASBIY FAOLIYATGA TAYYORLASHNING MUHIM MEZONLARI	436-440
<i>Donisheva Gulro'y Axrorqul qizi</i> CHET TILINI O'RGANISH JARAYONIDA AKTDAN FOYDALANISH	441-444
<i>Qurbonboyeva Dilfuza Shukur qizi</i> TALABALARNING MULOQOT KOMPETENSIYALARINI SHAKLLANTIRISH	445-449
<i>Эркабоев Ойбек Мухаммаджонович</i> ТЕМПЫ ПРИРОСТА ПОКАЗАТЕЛЕЙ СПЕЦИФИЧЕСКИХ КООРДИНАЦИОННЫХ СПОСОБНОСТЕЙ ДЕТЕЙ 6 ЛЕТ	450-456
<i>Абатов Жалғасбай Орынбаевич</i> ТАСВИРИЙ САНЪАТ ДАРСЛАРИНИ ТАРИХ ФАНИГА БОҒЛАБ ЎҚИТИШ	457-463
<i>Akramjonova Feruza Akramjonovna</i> МАКТАВГАСНА ТА'LIM TASHKILOTIDA INNOVATSION TA'LIM MUHITINING TA'LIM - TARBIYA JARAYONIGA TA'SIRI	464-468
<i>Mahmudova Zulfiya Xomitovna</i> МАКТАВГАСНА ТА'LIM TASHKILOTI VA OILA HAMKORLIGI	469-476
<i>Abduvosiyeva Mahmuda Xamidullo qizi</i> ХИТОЙ ТА'LIM ТИЗИМИНИНГ О'ЗИГА ХОС ЈИНАТЛАРИ	477-483
<i>Boboqulov Chori Urolovich</i> BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARIDA AQLIY QOBILIYATLARNI SHAKLLANTIRISHDAGI PEDAGOGIK MUAMMOLAR VA ULARNING YECHIMI	484-489
<i>Есанова Гулчеҳра</i> ЁШ ФУТБОЛЧИЛАРНИ ЖИСМОНИЙ ТАРБИЯЛАШ ТАМОЙИЛЛАРИ ВА УСУЛЛАРИ	490-497

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

Volume 4, Issue 5 (may, 2024). -500 p.

CONTENTS

07.00.00 – HISTORICAL SCIENCES

<i>Ismailov Ubaydulla Mamat ugli</i> THE IDEOLOGICAL WORLD OF THE ANCIENT AND MEDIEVAL POPULATIONS OF THE OHANGARON VALLEY (BASED ON MATERIAL SOURCES FOUND AT THE SUYURLITEPA SITE)	16-26
<i>Elmuratov, Bakhodir Abdugapparovich</i> QUESTIONS OF GENESIS OF Keltaminora Culture.....	27-33
<i>Nafiddinova, Khosiat Ravshanovna</i> FAMILY CEREMONIES AND THEIR COVERAGE IN HISTORICAL LITERATURE	34-37
<i>Eshmominov, Ozodbek Ziyodulla ugli</i> PROGRESS OF DEMOGRAPHIC PROCESSES: THE CASE OF SURKHAN OASIS (1925-1946 YY.)	38-41
<i>Akobirov, Mirjalol Ximmatovich</i> DIPLOMATIC RELATIONS OF SULTAN JALOLIDDIN MANGUBERDI WITH THE STATES OF THE MIDDLE EAST AND ASIA MINOR	42-46
<i>Mamatalieva Surayyo Bobomuratovna</i> HISTORIOGRAPHY OF GLASS AND GLASSMAKING	47-52
<i>Dalakyan, Janna Seyranovna</i> CURRENT PROBLEMS OF SPIRITUAL AND MORAL CULTURE YOUTH POSSIBLE SOLUTIONS	53-56

08.00.00 – ECONOMIC SCIENCES

<i>Ergashev, Rahmatulla Khidirovich, Uzakov, Jamshid Norboyevich</i> WAYS TO INCREASE THE ECONOMIC AND SOCIAL EFFICIENCY OF THE PILGRIMAGE TOURISM NETWORK	57-62
<i>Achilov, Farkhodjon Shavkatjon o'g'li</i> STUDYING AND ASSESMENT OF THE INTERNAL CONTROL SYSTEM IN THE AUDIT OF PROVISIONS	63-71
<i>Rakhmatov, Adkham Itolmasovich</i> ANALYSIS OF FOREIGN COUNTRY MODELS OF TRAINING AND EMPLOYMENT OF QUALIFIED PERSONNEL IN THE FIELD OF TOURISM	72-80
<i>Murodova, Nargiza Utkirovna</i> SUSTAINABLE TOURISM AS A MARKETING STRATEGY	81-85
<i>Madaminov, Inomjon Ozodovich</i> THE ROLE OF TAXES IN ENSURING INVESTMENT AND INNOVATION ACTIVITY OF ENTERPRISES	86-93
<i>Abdusalomov, Jahongir O'ktam o'g'li</i> DIRECTIONS FOR IMPROVING PERSONAL LOANS IN COMMERCIAL BANKS	94-101

<i>Kuliboyev, Azamat Shonazarovich</i> IMPROVING ACCOUNTING AND CONTROL OF FINANCIAL RESOURCES IN STATE MEDICAL ORGANIZATIONS	102-111
<i>Maraimova, Umida Ismailjanovna</i> CONCEPTS DEDICATED TO THE IMPLEMENTATION OF MARKETING PROGRAMS IN ENTERPRISE MANAGEMENT OPERATIONS	112-120
<i>Askarova Sevvara Bakhtiyorovna</i> THE IMPORTANCE OF BUSINESS AND ENTREPRENEURSHIP IN THE ERA OF THE DIGITAL ECONOMY	121-125
09.00.00 – PHILOSOPHICAL SCIENCES	
<i>Uroкова Aysuluv Jamoliddinovna</i> AESTHETIC FOUNDATIONS OF ROMANTIC DIRECTIONS IN EASTERN ART OF THE EARLY MIDDLE AGES	126-133
<i>Rizayev, Nodir Sobirovich</i> SOCIO-POLITICAL VIEWS OF BUKHARA'S JADIDS AT THE BEGINNING OF THE 20TH CENTURY	134-138
<i>Shukrullaeva Gulchehra Nasrullaevna</i> PHILOSOPHICAL ISSUES OF CONCEPTUAL IMPLEMENTATION OF THE PROCESS OF THE MORAL ENVIRONMENT IN THE GENESIS OF PUNISHMENT	139-144
<i>Shokirov Takhirjon Nurmamatovich</i> KEY TOPICS OF PHILOSOPHY OF CULTURE AND ART	145-149
<i>Ulugmuradov, Elyor Saidulloevich</i> THE PLACE AND SIGNIFICANCE OF MYSTICAL EXPERIENCE IN GNOSEOLOGY	150-154
<i>Ganiyev Sherxon Meytanbayevich</i> FORMS OF MANIFESTING CULTURAL AND SPIRITUAL-MORAL CHOICE IN THE SCIENCE AND PHILOSOPHY OF THE PRESENT PERIOD	155-164
10.00.00 – PHILOLOGICAL SCIENCES	
<i>Dalievа Madina Xabibullaevna, Christian Capone, Satibaldieva Nigora Alimqul qizi</i> THE STUDY OF TERM AND ITS EQUIVALENT CONCEPTS IN TERMINOLOGY	165-178
<i>Chorieva Iroda Kurbonboevna</i> CLASSIFICATION OF ENGLISH AND UZBEK PROVERBS CONTAINING THE NAMES OF MEDICAL PERSONNEL ACCORDING TO DIFFERENT CHARACTERISTICS	179-183
<i>Sharipov, Abdulaziz Akmalovich</i> STUDY ASPECTS OF SPEECH OF GUIDE-INTERPRETERS	184-188
<i>Urinova Tursunoy Urin kizi</i> PERIODS AND WAYS OF FORMATION AND DEVELOPMENT OF DRESS DESIGN AND FASHION	189-193
<i>Normatova Shoira Umarovna, Abduraxmanova Mehribon Dustmuradovna</i> METHODS OF TEACHING ARTISTIC LITERATURE IN LANGUAGE EDUCATION	194-199
<i>Eshniyazova Maysara Beknazarovna</i> IDEOLOGICAL AND ARTISTIC ANALYSIS IN THE WORKS OF «SIROJUL MUSLIMIN” AND «ARBA'IN”	200-208

<i>Nazarov, Sardor Shamurodovich</i> A COMPARATIVE STUDY OF STRUCTURAL-SEMANTIC CHARACTERISTICS OF ENGLISH AND UZBEK LANGUAGE WORD COMBINATIONS	209-213
<i>Bazarbaeva Albina Mingaliyevna</i> COLOUR TYPES AND ANALYSIS: SEMANTIC AND STYLISTIC	214-218
<i>Berdieva, Zulfiya Safarovna</i> USE OF ANTHROPONYMS IN GERMAN FAIRY TALES	219-223
<i>Adilova Dilorom Kadirovna</i> DESCRIPTION OF THE SEMANTIC FIELD OF WORDS THAT REPRESENT THE PERSONAL QUALITIES OF A "WOMAN" IN POETIC TEXTS IN UZBEK AND RUSSIAN	224-230
<i>Khasanova Yulduz Mukhtor kizi</i> LITERARY CONCEPTUALIZATION OF THE MOTIF "MORALITY" IN THE TALES ABOUT ANIMALS OF THE EAST AND WEST	231-236
<i>Olimova Khurshida Vaydillaevna</i> STYLISTIC POSSIBILITIES OF NICKNAMES IN ENGLISH AND UZBEK	237-243
<i>Polvonniyozova Mahliyo O'ktamjon qizi</i> THE ROLE OF AFFECTIVE FACTORS IN SECOND LANGUAGE ACQUISITION	244-247
<i>Normamatov Farrukh Komiljon ugli</i> THE SIGNIFICANCE OF THE CONCEPT OF GOODNESS IN ENGLISH NATIONAL CULTURE	248-253
<i>Fakhriddin Yakubov</i> CHARACTERISTICS OF ELECTORAL POLITICAL DISCOURSE	254-259
<i>Bekmuratova Dilbar Xushmamatovna</i> ANTONYM IN EDUCATIONAL TERMINOLOGY: ANALYSIS AND IMPLICATIONS FOR PEDAGOGICAL PRACTICE	260-264
<i>Sharofova Sevinch Jamoliddin qizi</i> ALLITERATION IN THE POETRY OF OMON MATJAN	265-269
<i>Amonova Dilshod Azamatovna</i> THE IMPORTANCE OF FAIRY TALES IN CHILDREN'S LITERATURE	270-276
<i>Tukhtaeva Dildora Zokirovna</i> THE STYLISTIC FEATURES OF PHRASEOLOGICAL UNITS DENOTING HUMAN INTELLECTUAL ABILITIES IN ENGLISH AND UZBEK LANGUAGES	277-281
<i>Sattorova Nafisa Isomidinovna</i> REALIZATION OF THE ARTISTIC CONCEPT IN OYBEK'S WORKS	282-285
12.00.00 - LAW	
<i>Nodirakhon Abdurakhmanova</i> LEGAL REGULATION OF BLOCKCHAIN TECHNOLOGIES AND SMART CONTRACTS (COMPARATIVE ANALYSIS)	286-290
<i>Turgunov Murodjon</i> EXPRESSION OF CRIMES AGAINST HUMAN RELATIONS AND MORALITY IN "AVESTO"	291-298

<i>Sultonov Muxsinjon Muqimovich</i> THE CONCEPT OF THEFT OF OTHER PEOPLE'S PROPERTY USING INFORMATION TECHNOLOGY	299-309
<i>Xodjiyev Yunus Muxitdinovich</i> SOME LEGAL ISSUES IN INFORMATION SECURITY	310-315
<i>Makhmudova Khurmat Mukhtorovna</i> CONSTITUTIONAL BASIS AND GUARANTEES OF LABOR LAW	316-330
<i>Nurullayev Shokhrukh Shukhratillaevich</i> DIGITALIZATION AND MODERN TRENDS IN ENVIRONMENTAL LEGAL PROTECTION IN THE CONSTRUCTION FIELD	331-337
<i>Otamirzaev Oybek</i> LEGAL ISSUES OF LIMITING THE USE OF PLASTIC WASTE IN UZBEKISTAN AND FOREIGN EXPERIENCE	338-341
<i>Safarov Jamshid Ismoilovich</i> THE SIGNIFICANCE OF EXPRESSING CONSENT TO BE BOUND BY A TREATY IN THE DOCTRINE OF INTERNATIONAL LAW IN THE CONSIDERATION OF THE INVALIDITY OF A TREATY, TERMINATION AND SUSPENSION OF ITS OPERATION	342-349
<i>Sharipov Sanjar Sobirovich, Bozorov Azimjon Akhatovich</i> PUBLIC EVENTS FOR THE ORGANIZATION AND HOLDING OF EVENTS TIMELY ORGANIZATIONAL STRUCTURE OF THE COMPANY IMPLEMENTATION OF PUBLIC AWARENESS ACTIVITIES ESSENCE, SIGNIFICANCE AND CHARACTERISTIC FEATURES	350-357
<i>Normurodova Behruza Kholmuminovna</i> DIGITAL OPEN SOURCES AND THEIR USE IN DIGITAL FORENSICS	358-366
<i>Nematov Azizbek Golibjon o'g'li</i> THE NATURE AND IMPORTANCE OF THE TASK OF CRIME PREVENTION IN THE PRELIMINARY INVESTIGATION	367-373
<i>Dadaboeva Dilfuza Nurmatovna</i> THE SIGNIFICANCE OF THE PARTICIPATION OF NON-GOVERNMENT NON-PROFIT ORGANIZATIONS IN BUSINESS ACTIVITY	374-378
<i>Urazbayev Laziz Shuhrat ogli</i> ATTACKS ON CRITICAL DIGITAL INFRASTRUCTURES AND THEIR PREVENTION	379-383
13.00.00 – PEDAGOGICAL SCIENCES	
<i>Khudoyberganov Doniyor</i> THE NEED TO DEVELOP THE COGNITIVE COMPETENCE OF YOUNGER STUDENTS	384-388
<i>Hazratov Fazliddin Khikmatovich</i> FORMATION OF PROFESSIONAL COMPETENCE OF STUDENTS THROUGH OBJECT-ORIENTED PROGRAMMING LANGUAGES	389-393
<i>Khojamkulov Rasulbek Kurbon ogli</i> THE IMPORTANCE OF DEVELOPING DESIGN COMPETENCES OF FUTURE ENGINEERS USING COMPUTER GRAPHICS	394-398

<i>Zakirova Zulkhumor Zairjonovna</i> THE ROLE OF TEACHER QUESTIONING IN DEVELOPING CRITICAL THINKING SKILLS AS A WAY TO INDEPENDENT LEARNING	399-404
<i>Eshnazarov Murad Karimovich</i> IMPROVING PROFESSIONAL PREPARATION OF FUTURE TEACHERS BASED ON THE HERMENEUTIC APPROACH	405-410
<i>Menglikulov Khairulla Alikulovich</i> DIFFERENTIAL APPROACH TO FORMING SWIMMING ABILITIES AND SKILLS IN FEMALE STUDENTS	411-415
<i>Komilova Dildora Gulamjanovna</i> DEVELOPMENT OF PROFESSIONAL COMMUNICATIVE COMPETENCE OF ECONOMICS STUDENTS IN ENGLISH LANGUAGE TEACHING	416-420
<i>Turdimurodov Dilmurod Yuldashevich</i> ADAPTIVE REACTIONS OF ATHLETES TO TECHNICAL ACTIONS IN BOXING	421-426
<i>Abdullayev Dilshod Xamidullo o'g'li</i> CONDITIONS AND METHODS OF TEACHING ACTIVITY GAMES TO CHILDREN	427-432
<i>Akhmedov Akmal</i> IMPORTANT CRITERIA FOR PREPARING FUTURE PSYCHOLOGISTS FOR PROFESSIONAL ACTIVITY IN THE PROCESS OF HIGHER EDUCATION	433-440
<i>Donisheva Gulro'y Axrorqul qizi</i> USE OF IT IN THE PROCESS OF LEARNING A FOREIGN LANGUAGE	441-444
<i>Qurbonboyeva Dilfuza Shukur qizi</i> FORMING COMMUNICATION COMPETENCES OF STUDENTS	445-449
<i>Erkaboev Oybek Mukhammadzhonovich</i> THE GROWTH RATE OF INDICATORS OF SPECIFIC COORDINATION ABILITIES OF CHILDREN AGED 6 YEARS	450-456
<i>Abatov Jalgasbay Orinbaevich</i> TEACHING FINE ART LESSONS IN CONNECTION WITH HISTORY	457-463
<i>Akramjonova Feruza Akramjonovna</i> INFLUENCE OF INNOVATIVE EDUCATIONAL ENVIRONMENT ON THE EDUCATIONAL PROCESS IN PRESCHOOL EDUCATIONAL INSTITUTION	464-468
<i>Makhmudova Zulfiya Khomitovna</i> ORGANIZATION OF PRESCHOOL EDUCATION AND FAMILY COOPERATION	469-476
<i>Abduvasieva Mahmuda Khamidullo qizi</i> UNIQUE ASPECTS OF THE CHINESE EDUCATION SYSTEM	477-483
<i>Boboqulov Chori Urolovich</i> PEDAGOGICAL PROBLEMS IN THE FORMATION OF MENTAL ABILITIES IN PRIMARY CLASS STUDENTS AND THEIR SOLUTION	484-489
<i>Esanova Gulchehra</i> PRINCIPLES AND METHODS OF PHYSICAL TRAINING OF YOUNG FOOTBALL PLAYERS	490-497

Received: 22 April 2024

Accepted: 1 May 2024

Published: 10 May 2024

Article / Original Paper

UNIQUE ASPECTS OF THE CHINESE EDUCATION SYSTEM

Abduvasieva Mahmuda Khamidullo qizi

Namangan State Pedagogical Institute, Trainee teacher of the Department of Preschool Education

Abstract. This article examines the unique aspects of the Chinese education system. The main stages of the Chinese education system and the requirements for ULA are analyzed. The main features of the Chinese education system, in particular preschool and school education, are considered.

Keywords: Chinese education system, kindergarten, school, secondary school, primary education, experience, innovation management, general literacy

XITOIY TA'LIM TIZIMINING O'ZIGA XOS JIHATLARI

Abduvosiyeva Mahmuda Xamidullo qizi

Namangan davlat pedagogika instituti, Maktabgacha ta'lim kafedراسi stajyor o'qituvchisi

Annotatsiya. Ushbu maqolada Xitoy ta'lim tizimining o'ziga xos jihatlari haqida fikr yuritilgan. Xitoy ta'lim tizimining asosiy bosqichlari, ulaga qo'yiladigan talablar tahlil qilingan. Xitoy ta'lim tizimining xususan maktabgacha ta'lim va maktab ta'limining asosiy xususiyatlari ko'rib chiqilgan.

Kalit so'zlar: Xitoy ta'lim tizimi, bolalar bog'chasi, maktab, o'rta maktab, boshlang'ich ta'lim, tajriba, innovatsion boshqaruv, umumiy savodxonlik

DOI: <https://doi.org/10.47390/SPR1342V4I5Y2024N71>

Ta'lim tizimi har bir mamlakat uchun individualdir. Ushbu maqolada biz Xitoy kabi rivojlangan mamlakatlarda mavjud bo'lgan asosiy tizimlar haqida ma'lumot berishga harakat qilamiz.

Xitoy Xalq Respublikasi tashkil etilgandan so'ng, hukumat ma'rifatni rivojlantirishga jiddiy e'tibor qaratdi. Xalqning madaniy-ma'rifiy darajasini oshirishga qaratilgan yangi sotsialistik tuzilma tashkil etildi. Xalqning ta'lim olish uchun asosiy huquqini kafolatlagan holda, mamlakat o'quv tizimini tezda takomillashtirdi, turli darajadagi ta'limni rivojlantirdi, sotsializmning har tomonlama rivojlangan yangi insonini tarbiyaladi.

XXRning "majburiy ta'lim to'g'risida" gi qonuni davlat to'qqiz yillik majburiy ta'limni amalga oshirishini belgilaydi, ya'ni boshlang'ich va to'liq bo'lmagan o'rta ta'lim bosqichi hamma uchun zarurdir. "Har bir bola jinsi, millati, irqi farq qilmasdan, olti yoshga to'lganida maktabga kiradi va majburiy ta'lim oladi", deyiladi qonunda. Xitoy Konstitutsiyasiga muvofiq "bolalar bog'chalarini boshqarish to'g'risidagi Nizom" ishlab chiqildi va e'lon qilindi.

Mamlakatda ta'lim vazirligi ta'lim ta'lim ishini yagona rejalashtirish, muvofiqlashtirish va boshqarishni amalga oshish bilan shug'ullanadigan organdir[4; B.24-28].

2017-yilda Ta'lim vazirligi majburiy ta'limga kiradigan o'quvchilar soni 1,5611 millionga oshganini ma'lum qildi. 1985-yilda hukumat soliqdan moliyalashtiriladigan oliy ta'limni bekor qildi va universitet abituriyentlaridan akademik imkoniyatlaridan kelib chiqqan holda stipendiya olish uchun raqobatlashishni talab qildi. 1980-yillarning boshida hukumat birinchi xususiy oliy ta'lim muassasasini tashkil etishga ruxsat berdi, shu bilan 1995-yildan 2005-yilgacha bakalavrlar va doktorlik darajasiga ega bo'lganlar sonini oshirdi

2003-yilda Xitoyning markaziy va mahalliy hukumatlari 725 000 professor va 11 million talaba bilan birga 1552 ta oliy o'quv yurtlari (kollejlari va universitetlar)ni qo'llab-quvvatladilar. Double First Class Universitet rejasida 140 ta milliy kalit universitetlar mavjud bo'lib, ular Xitoy universitetlarining elita guruhining bir qismi hisoblanadi. Xitoyning ilmiy-tadqiqot va ishlanmalarga kiritgan sarmoyasi 1999-yildan buyon yiliga 20 foizga oshib, 2011-yilda 100 milliard dollardan oshdi. 2006-yilda Xitoy universitetlarini fan va muhandislik yo'nalishi bo'yicha 1,5 million talaba tamomlagan. 2008-yilga kelib, Xitoy taniqli xalqaro jurnallarda 184 080 ta maqola chop etdi, bu 1996-yilga nisbatan 7 baravar ko'pdir.[6] 2017-yilda Xitoy eng ko'p ilmiy nashrlar soni bo'yicha AQShni ortda qoldirdi.[7][8] 2021-yilda Xitoyda 3012 ta universitet va kollejlari[9] va 140 ta eng elita Double First Class universitetlari Xitoydagi barcha oliy ta'lim muassasalarining taxminan 4,6 % ni tashkil etdi.

Xitoy, shuningdek, xalqaro talabalar uchun eng yaxshi yo'nalish bo'lib kelgan va 2013-yil holatiga ko'ra, Xitoy xalqaro talabalar uchun Osiyodagi eng mashhur davlat bo'lgan va dunyo davlatlari orasida uchinchi o'rinni egallagan.[10] Xitoy hozirda anglofon afrikalik talabalar uchun global miqyosda yetakchi joy[11] va dunyodagi ikkinchi eng katta xalqaro talabalar soniga mezbonlik qiladi.[12][13] 2020- yilgi Jahon universitetlarining akademik reytingida 200 ta jahonning eng yaxshi 200 taligi ro'yxatida Xitoyning 22 ta universiteti bor edi, umumiy vakillik bo'yicha faqat Qo'shma Shtatlardan orqada.

Adabiyotlar tahlili va metodologiya. Xitoy ta'lim tizimiga bag'ishlangan manbalar juda ko'p. Chunki, ko'plab sohalar kabi ta'limda ham Xitoy ancha ilgari davlatlardan hisoblanadi. Парамонова Л.Н., Антиповский А.А., Блок М., Боевко М.А., Бондаренко А.В., Су, Xiaohuan, Tollefson, Андреев В. Н. Kabi olimlar xitoy ta'lim tizimining o'ziga hosliklari haqida tadqiqotlar olib borishgan.

Muhokama. Xitoyda ta'lim tizimiga maktabgacha ta'lim, boshlang'ich maktab, o'rta maktab, to'liq o'rta maktab, universitet, aspirantura kiradi. Ushbu tizimga muvofiq, maktabgacha yoshdagi bolalar 3 yoshdan boshlab bolalar bog'chalariga jalb qilinadi va uch yil davomida tarbiyalanadi. Boshlang'ich maktabda o'qish muddati 5-6 yil, boshlang'ich maktab o'quv chilarining yoshi 6-7 yosh.

Xitoy hukumati maktabgacha ta'limga katta e'tibor qaratmoqda. Shu sababli, yildan yilga mos ravishda bog'chalar soni ortib bormoqda. Xitoy bolalar bog'chasida bolalarning kun tartibi quyidagicha:

7:00-jismoniy mashg'ulotlar; 7:45-nonushta; 8:30-guruhda ertalabki salomlashish; 8:45-darslar; 10:00-tanaffus (cho'milish); 10:30-tashqarida o'yinlar; 11:45-tushlik; 12:15-kunduzgi uyqu; 15:00-tushdan keyingi choy; 15:30-guruh o'yinlari, qo'shiq aytish, raqsga tushish; 16:15 – o'yin; 17:30-kechki ovqat; 18.00-ota-onalar bolalarni uylariga olib ketishadi.

Xitoyda Maktabgacha ta'limning mazmuni madaniy va gigiyenik ko'nikmalarni shakllantirish, jismoniy faollik, nutqni rivojlantirish, tabiat, jamiyat, musiqa, san'at haqidagi g'oyalarni shakllantirish bilan chambarchas bog'liq. Axloqni tarbiyalashga alohida e'tibor

beriladi: Vatanga, odamlarga, oilaga, bolalar bog'chasiga, tarbiyachiga, o'rtoqlariga bo'lgan muhabbat, oqsoqollarga hurmat, ishonch kabi tuyg'ularni shakllantirish va rivojlantirishga alohida e'tibor beriladi[8].

Kun davomida bolalarning faoliyati xilma-xilligiga jiddiy ahamiyat beriladi. Bolalar kublarni o'ynashadi, navbatchilik qilishadi, 3-4 kishilik vannalarda suzishadi. Ularga adabiy til, aniq talaffuz, nutqning ekspressivligi o'rgatiladi. Bolalar o'z xohish-istaklarini, fikrlarini va boshqalarni ifoda etish qobiliyatini shakllantiradilar.

Xitoyda oilada faqat bitta bola bo'lishi rasmiy talabdir. Ota-onalar uni juda erkalashadi, shuning uchun bolalar bog'chasida bolalar xudbin bo'lishni to'xtatadilar, ularga janjallar, yomon xatti-harakatlar taqiqlanadi, lekin jazo yo'q. Tarbiyachi barcha rejalarni oldindan tayyorlashi kerak. Umuman olganda, mamlakatda intizomga katta ahamiyat beriladi. Ijtimoiy tarmoqlarda keng jamoatchilik tomonida Xitoy maktabgacha ta'lim tizimi qattiqqo'lligi, harakatsizligi, o'ta tartibga solinishi uchun tanqid qilinishi bejiz emas. Guruhdagi bolalar tarbiyachiga passiv va itoatkor bo'lib, bu ularning fikricha bolalarga g'amxo'rlik sifatida qabul qilinadi. Xitoyliklar tarbiyachilar professional ekanligiga ishonishadi va faqat ular bolani to'g'ri tarbiyalashlari mumkin, deb hisoblashadi. Bolalar bog'chalarida bolalarning sog'lig'ini hamshira nazorat qiladi. Guruhlarda odatda ikkita tarbiyachi va yordamchi ishlaydi.

Xitoyda tarbiyachilarni hurmat qilish va ta'limga hurmat bilan munosabatda bo'lish an'anasi uzoq vaqtdan beri mavjud. Qadimgi Xitoyda ma'rifat nafaqat bilimlarni keyingi avlodlarga etkazishda muhim rol o'ynadi, shu bilan birgalikda jahon sivilizatsiyasi rivojiga ulkan hissa qo'shdi.[2; B.54-56]

Sotsiologik tadqiqotlar natijalari shuni ko'rsatdiki, xitoylik oilalarda ta'lim xarajatlari oila byudjetining deyarli uchdan bir qismini tashkil qiladi.

Ko'pgina mamlakatlarda bo'lgani kabi, Xitoyda ham o'quv yili birinchi sentyabrda boshlanadi. Xitoyda bolani maktabga tayyorlashning ba'zi jihatlari unchalik qimmat emas. Bu, birinchi navbatda, maktab formasiga tegishli. Xitoydagi barcha maktablar maktab o'quv chilari qaysi sinfda bo'lishidan qat'i nazar kiyishlari kerak bo'lgan o'z iga xos formaga ega. Maktab o'quvchisining kiyimlari maktab emblemasi tikilgan ko'ylak, shim (yubka) va beysbol kepkasidan iborat. Boshqa barcha materiallarni ota-onalar mustaqil ravishda sotib olishadi.

Xitoydagi maktablar o'n ikki yillik ta'limni amalga oshiradilar, ular uch darajaga bo'lingan: boshlang'ich maktab va o'rta maktabning ikki bosqichi. Birinchi sentyabrdan o'n ikkinchi sinfgacha bo'lgan 400 milliondan ortiq o'quvchi har yili birinchi sentyabrda maktablarga darslarga keladi. Ularning yarmi birinchi sinf o'quv chilari va o'rta maktabning birinchi bosqichidagi o'quv chilardir.[2; B.88]

Bola hech bo'lmaganda majburiy o'rta ma'lumot olishi uchun kamida 9 yil maktabda o'qishi kerak: boshlang'ich maktabda 6 yil va o'rta maktabning birinchi bosqichida uch yil. To'liq ma'lumot olish ota-onaning va o'quv chining iltimosiga binoan amalga oshiriladi. O'rta maktabda o'qish muddati 3-4 yil, o'rta maktab o'quv chilarining boshlang'ich yoshi 12-13 yosh. Boshlang'ich maktabda o'qitiladigan fanlarga chet tili, siyosat, geografiya, fizika, kimyo va boshqalar qo'shiladi. Umumiy o'rta ta'limni umumiy o'rta maktablar taklif qiladi. Ta'lim ikki bosqichga bo'lingan. 1-darajali o'rta maktablar to'liq bo'lmagan o'rta ma'lumot beradi. Ularda o'qish muddati uch yil.

Ushbu bosqichda to'qqiz yillik majburiy ta'lim tugaydi. 2 — darajali o'rta maktablarda va oliy o'quv yurtlarida qo'shimcha ta'lim olish Xitoy fuqarolari uchun endi majburiy emas. 2-

darajali o'рта maktablar to'liq o'рта ma'lumot beradi, shundan so'ng bitiruvchilar universitetlarda o'qishni davom ettirishlari mumkin. Oddiy to'liq o'рта maktabga kiradigan o'quvchilarning yoshi 15-16 yosh va unda 3 yil o'qiydi. O'рта kasb-hunar maktablari 2 toifaga bo'linadi: o'рта maktab bitiruvchilaridan talabalarni jalb qiladigan maktablar uchun qabul yoshi 15-16 yosh, o'qish muddati umuman 4 yil, ba'zi maktablarda esa 3 yil. to'liq o'рта maktab bitiruvchilaridan o'quvchilarni jalb qiladigan maktablar uchun abituriyentlarning yoshi 22 yoshdan oshmaydi va o'qish muddati umuman 2 yilni tashkil etadi. O'рта maktab bitiruvchilari 3-4 yil ichida kasbni egallaydilar. Texnik maktablarda o'qish muddati 3 yil.

Natijalar. Umumta'lim o'рта maktablarining vazifasi kelajakdagi ishchilarni sotsialistik qurilish uchun va oliy o'quv yurtlari uchun yaxshi o'qitilgan abituriyentlarni tarbiyalashdir. Umumta'lim o'рта maktablari o'quv dasturiga Xitoy tili va adabiyoti, matematika, chet tili, siyosiy savodxonlik, tarix, geografiya, biologiya, fizika, kimyo, fiziologiya, jismoniy tarbiya, musiqa, tasviriy san'at kiradi. O'рта maktab dasturlari bolalarni axloqiy, aqliy, jismoniy va badiiy tarbiyalashni o'z ichiga oladi. ko'pgina maktablarda kasb-hunar ta'limi kurslari mavjud.[9]

O'рта kasb-hunar ta'limi muassasalarida o'qitiladigan fanlar to'plami butunlay tanlangan mutaxassislikka bog'liq — moliya, tibbiyot, qishloq xo'jaligi, oshpazlik san'ati, texnika, turizm va boshqalar. Bitirgandan so'ng, ko'plab bitiruvchilar tanlangan mutaxassislikka qarab turli muassasalarga tarqatish bo'yicha ish topadilar. Maktabni tugatgandan so'ng, talabalar yakuniy imtihondan o'tadilar, uning natijalari ma'lum bir universitetga kirish imkoniyatlarini aniqlaydi. Universitetda o'qishni davom ettirish uchun siz barcha o'n ikki sinfni tugatishingiz va yakuniy imtihonlarni topshirishingiz kerak. [9]

Yettinchi sinfdan keyin talabalar juda jiddiy imtihonlarni topshiradilar, bu ko'pchilik uchun oliy darajadagi o'рта ma'lumot olish va universitetga kirish uchun yengib bo'lmaydigan to'siq bo'lib qoladi. Ota-onalar bolaning ushbu sinovdan o'tishi uchun barcha kuchlarini sarflaydilar, chunki imtihondan o'tmagan bolaga yuqori darajadagi maktabda o'qishga ruxsat berilmaydi. Shunday qilib, universitetga kirish va nufuzli ish imkonsiz bo'lib qoladi.

Bolani Xitoyda maktabning birinchi sinfiga qabul qilish uchun, xuddi biz kabi, bolaning bilim darajasini aniqlash uchun qandaydir imtihonlar o'tkaziladi. Ammo, agar bizning maktablarimizda bu yozma ish va suhbatlar bo'lsa, unda Xitoy tilida bu sinovdir. Bo'lajak talaba taklif qilingan 3-4 variantdan savolga to'g'ri javobni qayd etishi kerak. Olti yillik o'qishdan so'ng boshlang'ich ta'limni olgan maktab o'quv chilari birinchi imtihonlarini topshiradilar. Ushbu turdagi bilimlar bolaga o'рта maktabga kirish uchun kerakli miqdordagi to'plarni to'plashga imkon beradi. Ushbu imtihonlarning yuqori natijalari talabaga universitet qoshidagi o'рта maktabga o'tishga imkon beradi, uning tugashi ushbu universitetga kirishni kafolatlaydi.[9]

Xitoy maktablari universitetga kirish uchun bir vaqtning o'zida kirish huquqiga ega bo'lgan yagona davlat yakuniy imtihonlarini o'tkazadilar. Avval Xitoy ta'lim tizimi haqidagi maqolada aytib o'tganimizdek, barcha oliy o'quv yurtlari obro' — e'tibor darajasi bo'yicha tartiblangan va kirish uchun maktab imtihonlarida ma'lum miqdordagi ballarni to'plash kerak. Ariza bir nechta o'quv yurtlariga yuborilishi mumkin, ularda o'tish to'pi pastroq yoki imtihon paytida to'plangan ballar soniga to'g'ri keladi.

Shuni ta'kidlash kerakki, Xitoydagi universitetlar va maktablar bizning ta'lim muassasalarimizdan yuqori darajada farq qiladi. Buning sababi shundaki, talabalar nafaqat to'g'ri yozilishi, balki to'g'ri talaffuz qilinishi kerak bo'lgan bir necha mingdan ortiq belgilarni

o'rganishlari kerak. Shuni inobatga olgan holda, Pekindagi ta'lim departamenti qaror qabul qildi, unga ko'ra maktabdagi mashg'ulotlar ertalab soat 8 dan boshlanadi va kuniga sakkiz soatdan oshmaydi. Shu bilan birga, o'quv rejasida jismoniy tarbiya darslari soni haftasiga 70 daqiqagacha oshirildi.[4]

Ko'pgina o'quv chilar yuqorida aytilganlar xususiy maktablarga tegishli ekanligini his qilishlari mumkin. Ammo men darhol bunday ta'lim tizimi davlat maktablarida qo'llanilishini aniqlashtirmoqchiman.

Xitoydagi maktablar, besh kunlik ish haftasi prinsipi asosida ishlaydi. O'xshashlik shu bilan tugaydi. Agar birinchi sinf o'quv chilari Rossiya maktablarida maksimal 13 soatgacha o'qisa, ularning xitoylik "hamkasblari" 16 kungacha ta'lim muassasasida bo'lishadi. Og'ir yuk tufayli o'quv kuni ikki qismga bo'lingan. 8 yoshdan o'n ikkinchi yarmigacha bolalar asosiy fanlarni o'rganadilar: Xitoy va chet tillari, har kuni jadvalda bo'lgan matematika. Keyin, bolalar soat 14:00 gacha dam olishlari va ovqatlanishlari mumkin, keyin esa o'qishni davom ettirishlari mumkin. Peshindan keyin Xitoy maktablaridagi o'quv chilar ikkinchi darajali fanlarni o'rganadilar: qo'shiq aytish, mehnat qilish, jismoniy tarbiya va rasm chizish.

Xitoy maktablari har bir sinfda o'rtacha 30-40 o'quvchi borligi bilan ajralib turadi.

O'quv jarayoni ikki semestrda bo'linadi, ularning natijalari jadvalga kiritiladi. Shuni ta'kidlash kerakki, o'qish paytida bolalarning yutuqlarini baholash yuz ball tizimiga muvofiq amalga oshiriladi. Barcha joriy natijalar sinf jurnali va ota-onalar, agar xohlasalar, farzandlarining yutuqlarini nazorat qilishlari mumkin.

Xitoy ta'lim tizimining katta afzalligi shundaki, o'quv jarayoni hukumat tomonidan diqqat bilan nazorat qilinadi va maktablar doimiy ravishda binolarni ta'mirlash yoki moddiy-texnik bazani yangilash uchun xazinadan mablag' oladi.

Xitoyning eng qiziqarli maktablaridan birini ko'rib chiqing. Xua Chiao til maktabi Xitoy hukumati tomonidan ochilgan va Guanchjou shahrida joylashgan. Til maktabida rasmiy, umumiy qabul qilingan, davlat tili "Pu tun Xua" o'qitiladi. Bizning maktabimiz Xitoyning boshqa ta'lim muassasalaridan tubdan farq qiladi, maktab chet elliklar bilan ishlashda eng katta tajribaga ega va talabalar bilan ishlash uchun yillar davomida ishlab chiqilgan boy individual yondashuvga ega. Bu erda siz ushbu maktabda yuqori sifatli ta'lim olishingiz mumkin va bundan ham ko'proq pul to'lashingiz shart emas, chunki maktab qisman Xitoy hukumatiga tegishli.[2]

Xua Chiao maktabining ta'lim tizimi standart maktablar va Xitoy universitetlaridan biroz farq qiladi. Butun Xitoy hududida maktab va universitetlarda o'qish faqat ertalab soat 8 dan 12 gacha, til maktabida ular 8 dan 12 gacha, shuningdek soat 14.30 dan 16.00 gacha o'qitiladi, bu Xitoy tilini o'rganishda samarali bo'ladi. Shuningdek, xohlovchilar uchun o'qituvchilar ishtirokida soat 19.30 dan 21.00 gacha o'tkaziladigan kechki mashg'ulotlar ham mavjud. Trening haftada 5 kun (dushanba — juma) o'tkaziladi. Bir sinfda 10 dan 20 gacha kishi o'qiydi.

O'quv kurslari to'rt darajaga bo'linadi-A, B, C va D. har bir darajadagi o'qish davomiyligi bir semestr. Har semestr oxirida keyingi bosqichga o'tish uchun yakuniy imtihonlar o'tkaziladi. Til maktabiga kirish uchun Xitoy tili darajasi muhim emas. Agar ilgari Xitoy tili o'rganilgan bo'lsa, Xitoy tilini bilish darajasini aniqlash uchun test va intervyu o'tkaziladi (tegishli darajaga kirish uchun). Til maktabida o'qish davomiyligi sizning xohishingizga bog'liq.

Bir o'quv yili ikki semestrda iborat: 1-semestr sentyabrdan yanvar oyining oxirigacha davom etadi. Fevral-ta'til; 2-semestr martdan iyun oxirigacha davom etadi. Iyul va avgust-ta'til.

Kurslar, shuningdek, talabalarni HSK (Xitoy tili testi) testiga tayyorlaydi. Ushbu testni muvaffaqiyatli topshirgandan so'ng, siz keyingi imtihonlarsiz Xitoyning istalgan universitetiga kirishingiz mumkin. Ushbu test yiliga bir necha marta o'tkaziladi va ularda Xitoy tilini bilish darajasidan qat'i nazar ishtirok etish mumkin. Agar siz universitetga kirishni istasangiz, unda til maktabida o'qish davomiyligi sizning harakatlaringiz va qobiliyatingizga bog'liq (HSKni muvaffaqiyatli topshirganingizda, til maktabida o'qishni davom ettirishingiz shart emas).[8]

Ta'lim Xitoy tilida olib boriladi. O'qishni boshlashdan oldin talabaga o'qiydigan kitoblar beriladi. Kitoblar ingliz tiliga tarjimai bilan to'liq Xitoy tilida bo'ladi. Ko'pgina o'qituvchilar ingliz tilini yaxshi bilishadi, ammo darslar davomida o'qituvchilar uni deyarli ishlatmaydilar, chunki hamma narsa Xitoy tilini samarali o'rganishga qaratilgan.

Talabalarning yoshi 11 yoshdan 40 yoshgacha. 11 va undan katta yoshdagi talabalar ham o'qiydilar. Ular odatda o'z maktablarida mustaqil ravishda o'qish va ta'lim paytida maktab imtihonlarini topshirish to'g'risida kelishib olishadi.

Bitirgandan so'ng, talabalar o'qish sertifikatini olishadi (har bir semestr oxirida olinishi mumkin).

Til maktabida o'qish narxi Xitoyda eng past ko'rsatkichlardan biri hisoblanadi, chunki u qisman Xitoy hukumati tomonidan belgilanadi, arzon bo'lishiga qaramay, sifatli ta'lim beriladi.[2,6]

Xulosa. Xitoyda zamonaviy ta'lim tizimini xorijiy analoglar bilan taqqoslaganda bir qator o'ziga xos xususiyatlarga ega. Xitoy aholisining savodxonligi yuqori va tez sur'atlarda o'sib borayotgan mamlakatdir. Aholining asosiy ta'lim bilan qamrab olinishi kengligi bo'yicha Osiyo mamlakatlarning aksariyatidan ustun bo'lgan Xitoy talabalarning nisbiy soni bo'yicha ulardan sezilarli darajada past. Bu qisman mamlakat yalpi ichki mahsulotida ta'lim xarajatlarining nisbatan past (o'sish tendensiyasiga ega bo'lsa ham) ulushini (2,6) tushuntiradi. Yana ikkita holatni eslatib o'tish kerak. Birinchidan, Xitoyda kasb-hunar, pedagogika va tibbiyot maktablarining keng tarmog'i mavjud (4 milliondan ortiq). Bundan tashqari, davlat korxonalarida ishini yo'qotgan shaxslar uchun kasbiy qayta tayyorlash tizimi ham mavjud. Ikkinchidan, ommaviy axborot vositalari, shu jumladan ko'plab televidion ta'lim dasturlari aholining kasbiy savodxonligi va texnik malakasini oshirishda katta rol o'ynaydi.

Адабиётлар/Литература/References:

1. Андреев В. Н. Система образования в Японии.- Мин.: Национальный ин-т образования.-2008.-№2.-с.13-18
2. Антиповский А.А., Боровская Н.Е., Фрапчук Н.В., Политика в области науки и образования в КНР.-2006.-№2.-с.54-56
3. Блок М. Проблемы и трудности японской школы//Народное образование.-2008.-№4.-с.1-2
4. Боечко М.А., Основные направления реформ в системе образования КНР//Философия образования.-2007.-№1.-с.24-28
5. Бондаренко А.В., Урок в японской школе//Начальная школа.-2009.-№2
6. Su, Xiaohuan (28 March 2011), China 'to overtake US on science' in two years, BBC World News, ISBN 978-7-80113-993-1, 13 August 2018da asl nusxadan arxivlandi, qaraldi: 21 June 2018
7. Tollefson. „China Declared World's Largest Producer of Scientific Articles“ (en). Scientific American. Qaraldi: 2020-yil 9-may.

8. Tollefson, Jeff (18 January 2018). "China declared world's largest producer of scientific articles" (en). *Nature* **553** (7689): 390. doi:10.1038/d41586-018-00927-4.
9. Парамонова Л.Н., Дошкольное и начальное образование за рубежом//История и современность.-2008.-№5.-с.10-13

SCIENCEPROBLEMS.UZ

ИЖТИМОЙ-ГУМАНИТАР ФАНЛАРНИНГ ДОЛЗАРБ МУАММОЛАРИ

№ 5 (4) – 2024

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

Ижтимоий-гуманитар фанларнинг долзарб муаммолари” электрон журнали 2020 йил 6 август куни 1368-сонли гувоҳнома билан давлат рўйхатига олинган.

Муассис: “SCIENCEPROBLEMS TEAM” масъулияти чекланган жамияти

Таҳририят манзили:

100070. Тошкент шаҳри, Яккасарой тумани, Кичик Бешёғоч кўчаси, 70/10-уй. Электрон манзил:

scienceproblems.uz@gmail.com

Боғланиш учун телефонлар:

(99) 602-09-84 (telegram).